

FRANCKA BENEDIK

GOMILICE (OLA 21)

1. INVENTAR

1.1. Vokalizem

1.11. Dolgi vokalizem

i:	u:	u:
ɛ:	ø:	ø:
eɪ	œʏ	ø:
a:		

1.12. Kratki vokalizem

i	u	u
ɛ	ø	ø
e	ø	ø

1.13. Silabem je tudi ſ.

1.2. Konzonantizem

1.21. Zvočniki

ɥ	m
v	
l	r
j	ń

1.22. Nezvočniki

p	b	f
t	d	
c	s	z
č	ž	ž
k	g	x

1.3. Prozodija

1.31. Akcent ni vezan na določeno mesto v besedi.

1.32. Vokali so dolgi ali kratki.

Akcent je lahko na dolgem ali kratkem vokalu.

1.33. Akcent je ekspiratoreni.

1.34. Iz povedanega sledi, da inventar prozodemov vsebuje dva akcenta ('V; 'V) in neakcentuirano kračino (V).

2. DISTRIBUCIJA

2.1. Vokalizem

- 2.11. Dolgi vokali nastopajo lahko samo pod akcentom.
- 2.12. Redkejše fakultativne variante fonemov /i:/, /u:/, /u:/ so [i^u], [u^u], [u^u]. ('zi:beu||'zi:^ubeu, b'ru:s||b'ru:us, 'ku:čti||'ku^učti).
- 2.13. V položaju pred /r/ se nevtralizirata /e:/ in /i:/ v /e:/.
- 2.14. /ø:/ je redek. Nastopa najpogosteje v izposojenkah iz madžarščine in kot fakultativna pozicijska varianta u: v položaju pred /r/. Zdi se, da je bil pogostejši v preteklosti. Več se iz gradiva ne da ugotoviti.
- 2.15. /e/ in /ø/ nastopata lahko samo pod akcentom.
- 2.16. /u/ v neakcentuiranem položaju je redek.
- 2.17. V položaju pred /u/ se nevtralizirata /i/ in /u/ v /u/ ('puu, 'buu).
- 2.18. V položaju pred /n/ se nevtralizirata /ø/ in /u/ v /u/ ('kunec, me'sun — 6 sg. meso).
- 2.19. /ø/ je redek. Nastopa najpogosteje v izposojenkah iz madžarščine in kot fakultativna pozicijska varianta drugih fonemov, najpogosteje v položajih za /v/ in pred /r/ ('vøra, 'vøter/ 'vøter, 'vørien, 'vø, 'šørki, møu). Ostalo isto kot pri /ø:/.

2.2. Konzonantizem

- 2.21. V izglasju se v večini primerov (redno v končnicah) nevtralizirata /m/ in /n/ v /n/ (že'nøn, 'din).
- 2.22. V položaju pred /k g/ ima/n/ varianto [ŋ].
- 2.23. Razen na absolutnem začetku ima /j/ variante [j].
- 2.24. V izglasju in pred nezvenečimi nezvočniki /v/ alternira s /f/.
- 2.25. /u/ nastopa samo na koncu zloga ali besede.
- 2.26. Po zvenečnosti se nezvočniki prilagajajo sledečemu nezvočniku.
- 2.27. Zveneči nezvočniki ne nastopajo v izglasju, ampak imajo tam svoje nezveneče pare.
- 2.28. /*/ ne nastopa v izglasju, v drugih položajih pa samo fakultativno.
- 2.29. /ʒ/ je redek. Poleg rezultata asimilacij nastopa samo v položaju za /ž/ ('dežža — dežja, druž'žę — drožje).

2.3. Prozodija

- 2.31. Akcent je možen na katerem koli zlogu besede.

3. IZVOR

3.1. Vokalizem

3.11. Dolgi vokalizem

- i: ← i: ('zi:mą, 'si:ni, 'zi:bę́ || 'zi:bę́)
 u: ← u:(g'rū:ška, b'rū:s || b'rū:s)
 ü: ← ü: ('vu:k, 'ku:čti || 'ku:čti)
 ē: ← e: ('mē:t)
     ← ē: ('pē:tek)
     ← ə: ('dē:n)
 ø: ← v izposojenkah
 ej ← ě: (m'lějku, c'vejt)
 ou ← o: ('noč, me'sou)
     ← o: ('pout, gu'loup)
 a: ← a: (t'ra:vą, g'la:vą)

3.12. Kratki vokalizem

- i ← i ('ribą, 'lipą, 'miš, li'sicą)
     ← i: v poziciji pred istozložnim /n ȳ j/ (si'din, 'ku'sių, 'bij)
     ← nekcentuirani ě (zvi'tri:na, 'medvit)
     ← neakcentuirani u (liš'čanje — lupina, vi'ňa:k — ulnjak)
 u ← u (k'lun, 'kuščar, 'tu)
 ȳ ← ȳ ('pun, 'ja:buką)
     ← o, če je zdaj neakcentuiran ('jagudą, u're*i)
     ← q, če je zdaj neakcentuiran ('li:puf — 6. ed. lipa)
     ← -it, če je zdaj neakcentuiran ('ženu)
 ē ← akcentuirani ě (st'rę*a, 'dęt)
 ø ← v izposojenkah
 o ← o ('noš, p'rōsi — 3. ed., 'kōsa)
     ← q ('gobą, 'tōčą)
 e ← e (te'letą, 'ženą)
     ← ē ('zet, 'za:vec, me'sou)
     ← ə ('mešą, 'pes, 'kōsec)
 ą ← a (k'rąvą)

- 3.13. ř ← ř
       ← ř:
       ← ř, ki je nastal, če se je ob njem reduciral vokal (pr)

3.2. Konzonantizem

Konzonanti /j r m n ñ p b f t d c s z č š ž k g/ so nastali iz enakih glasov v izhodiščnem sistemu, poleg tega pa:

- ɥ ← l razen pred vokali in j
- v ← w
       ← kot proteza pred /u/ ('vusta, 'vuječ)
- j ← x v izglasju, sredi besede pa fakultativno
- l ← l pred vokali in j
       ← ī
       ← primarna skupina tl, dl
       ← včasih n v skupini mn ('kamli)
- n ← -m, redno v končnicah, drugod včasih ('din, 'dom)
- f ← -v
       ← včasih p (f'tica)
- č ← ī
- ž ← ī dial. v pozic. za z
- * ← x v začetku ali sredi besede (fakultativno)

Zveneči nezvočniki so nastali tudi iz nezvenečih po asimilaciji na sledeče zveneče nezvočnike, nezveneči pa iz zvenečih z ustrezno asimilacijo na sledeče nezveneče in v izglasju.

3.3. Prozodija

- 3.31. Akcentsko mesto je kot v izhodiščnem sistemu, le zlogi, ki so bili tam pred akcentuiranimi kratkimi zadnjimi zlogi, so akcentuirani.
- 3.32. Kvantiteta je kot v izhodiščnem sistemu.

3.4. Izguba glasov

x → Ø v začetku besede, sredi besede pa fakultativno.

Včasih so reducirani do Ø tudi nekateri vokali.